

Anglès i la seva didàctica

2013/2014

Codi: 42092

Crèdits: 27

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Màster Universitari en Formació de professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes	OT	1	A

Professor de contacte

Nom: Oriol Pallarés Monge

Correu electrònic: Oriol.Pallares@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisites

Requisits lingüístics

Per cursar aquesta assignatura es requereix un nivell de competència comunicativa avançada en llengua anglesa, equivalent a un C1 del MECR o superior.

S'espera que l'estudiant en accedir al programa ha de ser capaç, per exemple, d'expressar-se oralment i per escrit amb fluïdesa i correcció en situacions ordinàries i en tota la varietat de situacions professionals, i de llegir amb un alt grau de comprensió textos informatius d'ús habitual, textos literaris i textos professionals.

Objectius

Aquesta assignatura aspira que els i les futures docents d'anglès es familiaritzin amb les estratègies docents bàsiques d'ensenyament de l'anglès com a llengua estrangera a adolescents i adults en contextos institucionals, i adquireixin coneixements i habilitats bàsiques d'autoformació que els ajudin a continuar millorant com a docents d'anglès al llarg de tota la vida professional.

Aquesta aspiració es concreta en els objectius següents:

- Familiaritzar-se amb els principis bàsics de política lingüística que inspiren el currículum català de llengües estrangeres.
- Familiaritzar-se amb els fonaments psicosociolingüístics de l'aprenentatge de llengües estrangeres en medi institucional identificats a partir de la recerca.
- Desenvolupar estratègies d'ensenyament de llengües estrangeres en consonància amb la recerca sobre aprenentatge de llengües i les característiques de l'alumnat i del context.
- Dissenyar i seleccionar materials, activitats i seqüències didàctiques adequades a aprenents concrets, segons els principis establerts al currículum català de llengües estrangeres per a l'educació secundària i EOI.
- Identificar i analitzar els trets característics de bones pràctiques docents en aules de llengua estrangera.
- Autoavaluar la pròpia pràctica docent, identificar fortaleeses i debilitats i proposar-se un pla de millora concret i realista.

Competències

Màster Universitari en Formació de professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes

- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre

per sí mateixos i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix, desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant als processos d'ensenyament-aprenentatge respectius.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en el entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de forma efectiva, tant verbal com no verbalment.
2. Crear un clima que faciliti la interacció i valori les aportacions dels estudiants per a fomentar l'aprenentatge de l'Anglès a l'aula.
3. Demostrar capacitat de gestionar de forma eficient les activitats d'aula en anglès com a llengua estrangera, i flexibilitat en l'ús d'altres llengües si la situació ho aconsella.
4. Demostrar capacitat per a planificar i executar activitats d'aprenentatge de l'Anglès com a Llengua Estrangera focalitzades en la sensibilització dels aprenents sobre l'ús no discriminatori del llenguatge i el desenvolupament d'estratègies comunicatives per a la discussió productiva i la mediació.
5. Demostrar el coneixement d'estratègies docents i la capacitat d'organitzar i gestionar espais i formes d'aprenentatge autònom, tals com l'aula d'autoaprenentatge.
6. Demostrar iniciativa i capacitat per a buscar estratègies didàctiques que responguin als nous reptes educatius que es presentin, i adaptar-les a les característiques de l'alumnat.
7. Demostrar la utilització de estratègies assertives en la resolució de conflictes a l'aula.
8. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural de la Llengua Anglesa i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen a l'Educació Secundària Obligatoria i al Batxillerat, i integrar aquests continguts en el marc de la ciència i de la cultura.
9. Demostrar que coneix els currículums d'Anglès de la ESO i del Batxillerat.
10. Demostrar que coneix i aplica propostes docents innovadores a l'àmbit de l'Anglès, ajustades a les necessitats de l'alumnat.
11. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents de l'anglès, i les seves perspectives, per a transmetre una visió dinàmica de la mateixa.
12. Demostrar que es coneixen les bases teòriques que sostenen els enfocaments actuals em

l'ensenyament del anglès com a llengua Estrangera i que es saben aplicar a situacions pràctiques de ensenyament-aprenentatge.

13. Demostrar que s'impulsa una configuració de contextos i situacions que afavoreixen l'ús de la Llengua Anglesa en l'educació secundària, destacant el seu caràcter funcional com a eina d'informació i comunicació.
14. Demostrar sensibilitat i respecte per totes les llengües dels aprenents i utilitzar recursos adequats en la gestió del plurilingüisme conduents a la valoració de totes les llengües presents a l'aula i a la promoció de l'ús de l'anglès com a llengua de comunicació dins de l'àmbit de l'aula d'anglès.
15. Entendre l'avaluació com un instrument de regulació i d'estímul a l'esforç, i conèixer i desenvolupar estratègies i tècniques per a l'avaluació de l'aprenentatge de l'Anglès.
16. Identificar els problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge de l'anglès i plantejar possibles alternatives i solucions.
17. Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
18. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.
19. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de la Llengua Anglesa, com en els aspectes generals de la funció docent.
20. Seleccionar i llegir críticament informacions relatives a l'ensenyament d'idiomes.
21. Seleccionar, utilitzar i elaborar materials per a l'ensenyament de la Llengua Anglesa.
22. Transformar els currículums d'Anglès en seqüències d'activitats d'aprenentatge i programes de treball.
23. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació e integrar-les en el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'Anglès.

Continguts

Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en didàctica de llengües estrangeres.

Competència comunicativa i competències plurilingües. Models teòrics sobre l'aprenentatge/adquisició de llengües. La conversa a l'aula. Ensenyament de llengua estrangera en mitjà institucional: relació dialèctica entre teoria i pràctica educativa. Autoformació i formació continuada. El professor com a investigador a l'aula. La reflexió individual i compartida, en i sobre l'acció docent com a model d'autoformació. Fases de la investigació en acció. El docent i l'aprenent com a focus d'observació. L'observació no jutjadora. Tècniques d'observació no focalitzada i focalitzada. El feedback sobre l'observació. L'observació en parelles i l'autobservació. L'adquisició de competències que promoguin l'esperit d'indagació sobre els fenòmens que s'observen a l'aula i el desig d'explicacions coherents i raonables sobre els mateixos. Plantejament d'una investigació en equip d'àmbit molt delimitat, en el marc del Pràcticum, relacionada amb la pròpia intervenció en l'aula, que comprendrà els apartats següents: 1. Introducció i contextualització; 2. Marcs teòric i metodològic; 3. Objectius i preguntes d'investigació; 4. Recollida, tractament i anàlisi de les dades; 5. Conclusions; 6. Bibliografia; 7. Annexos; 8. Presentació de resultats: redacció de l'informe d'investigació i presentació pública.

Ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura estrangera

Organització de l'ensenyament

Aprenentatge i ensenyament de llengües estrangeres. Polítiques europees, locals i de centre vinculades a la promoció del plurilingüisme. Les àrees de llengües i l'educació lingüística integral i integradora a l'escola. Les llengües a través del currículum. El currículum de llengües estrangeres de l'ESO, del batxillerat i d'EOI, i la seva relació amb el de la resta de les àrees i etapes educatives. La transició entre etapes educatives. Disseny, implementació i avaluació de seqüències didàctiques. Planificació a curt i llarg termini. Treball per tasques i projectes rics en continguts. Procediments, materials i tasques per a l'avaluació de les competències en llengües estrangeres. Avaluació autèntica i dinàmica: instruments i estratègies: avaluació per portafolis. El Portfolio Europeu de Llengües (PEL). Fiabilitat i validesa. L'efecte repercussiu. Autoavaluació, autoregulació i autonomia de l'aprenent. Aprenentatge integrat de continguts i llengua

(AICLE). Selecció i aplicació de criteris rigorosos per a l'avaluació de propostes i materials curriculars. La coordinació entre el professorat de llengües estrangeres, el professorat de les altres llengües d'ús escolar i el professorat de la resta d'àrees del currículum.

Estratègies didàctiques i recursos docents

Processos de comprensió ascendents i descendents. El desenvolupament i l'avaluació de les competències receptives, productives i interactives en l'aula de llengües estrangeres. Estratègies de producció. La integració de diverses habilitats en seqüències didàctiques equilibrades. El paper de la reflexió sobre el codi en l'aprenentatge de llengües estrangeres. Error i reparació. Activitats per a promoure la consciència metalingüística, metacomunicativa i la sensibilització cap als aspectes socioculturals. Planificació i gestió del treball a l'aula. Treball individual, en parelles i en grups petits. Tècniques per a estimular l'autonomia i la cooperació entre els aprenents en aules diverses. La sessió de classe. La gestió del temps i l'espai. La planificació i l'organització del treball en la classe de llengües estrangeres. El paper de les TIC-TAC en el desenvolupament de les competències receptives, productives i interactives. La comunicació mediada per ordinador. Gestió de la biblioteca d'aula. Activitats de lectura extensiva. Ús de música, cançons, drama i enregistraments de vídeo a l'aula.

Accés a la professió docent

Xarxes escolars a Catalunya: escola pública, concertada i privada. Escolaritat obligatòria i postobligatòria. Oposicions a cossos docents.

Complements de formació

Política lingüística europea

En el *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar* (MECR)

1. Nivells de referència
2. Sistemes d'acreditació europea

La competència lingüística comunicativa en el MECR

1. Competència lingüística i competència pragmàtica dels aprenents i usuaris de LEE.
2. Competències sociolingüístiques dels aprenents i usuaris de LEE.
3. La noció de competència comunicativa i el paradigma dels *World Englishes*.
4. La consideració dels dialectes en el MECR.
Correcció fonètica.

Habilitats acadèmiques i professionals en llengua estrangera

1. Tècniques d'organització i presentació en la comunicació oral en llengua estrangera..
2. L'ús de la llengua estrangera per a finalitats específiques (ESP) i llengua estrangera per a finalitats acadèmiques (EAP).
3. Gèneres discursius i estratègies textuais en llengua estrangera: aplicació en la pràctica professional.
4. L'anàlisi crític de la producció escrita en llengua estrangera: *critical discourse analysis*.

Consciència intercultural

1. Coneixement, consciència i comprensió d'altres visions del món.
2. Consciència de la gama de cultures vehiculades en llengua meta.
3. Coneixement d'aportacions de les cultures vehiculades en llengua meta a la comunitat internacional (literatura, ciència, art, etc.).

Formació literària

1. Anàlisi de textos literaris i documents impresos i audiovisuals procedents dels mitjans de comunicació, tals com a cinema, ràdio i televisió, premsa, Internet, lletres de cançons, etc. rellevants per a adolescents.

2. Materials impresos i audiovisuals relacionats amb la cultura popular que s'expressa en llengua estrangera per a aprofundir en el coneixement de la mateixa.

Metodologia

La metodologia de les sessions presencials combinarà les activitats magistrals i expositives amb pràctiques d'aula, treball en parelles i grups, exposicions, debats, elaboració de projectes... Es requerirà una participació activa de part de l'alumnat i l'ús de la llengua meta quan les sessions siguin en llengua meta.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial dirigida (magistral expositiva, pràctiques d'aula, exemplificació i estudi de casos)	169	6,76	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Supervisades			
Tutories especialitzades o presencials: col·lectives o individuals	202	8,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Activitats no presencials i autònomes	304	12,16	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

Avaluació

Per la superació del mòdul es necessari el compliment de les següents requeriments:

- 1.Ús eficient i acurat de la llengua d'especialització en qualsevol situació relacionada amb tasques acadèmiques o docents, demostrant un nivell de competència C1.2 o superior del *Marc Europeu de Referència per a les Llengües* del Consell d'Europa.
- 2.Assistència mínima a les sessions presencials del 80%.
- 3.Superació de tots i cadascun dels blocs de continguts i assignatures que componen el mòdul. Les tasques i criteris específics d'avaluació es presentaran a cada bloc de continguts.

Assistència

L'assistència a classe és un prerrequisit per a aprovar el mòdul específic. Siguin quines siguin les causes de l'absència, un absentisme superior al 20% implica automàticament la no superació del mòdul específic.

Lectures, treball personal i treball de grup fora de classe

Les hores de classe suposen menys d'un terç de la dedicació total al mòdul que s'espera de l'alumne. Els dos terços restants es distribueixen en lectures, treball individual i treball de grup (TG). El TG no és només la suma del treball dels individus. El TG suposa que tots els membres del grup hi contribueixen, discuteixen les aportacions de la resta de companys i es responsabilitzen del resultat final. S'arbitraran maneres d'evitar en la mesura del possible actituds poc solidàries amb el treball dels companys d'equip.

Terminis

S'espera que els estudiants completin les tasques assignades dins els terminis establerts. Les feines lliurades fora de termini constaran com a no presentades. En casos excepcionals -degudament justificats documentalment- el treball s'acceptarà fora de termini per al càlcul de la nota final, però no rebrà feedback. En el cas de les tasques de lectures d'articles, la no lectura en el termini establert suposa una important inferioritat de condicions en la discussió posterior a l'aula, la qual cosa pot influir molt negativament en l'avaluació de l'estudiant.

Participació

L'assistència ha de ser activa. És a dir, amb contribucions personals i informades -per exemple, cal haver llegit l'article abans- a les discussions de classe i petit grup. Una persona que no és capaç de defensar en públic de manera articulada el seu punt de vista sobre un tema educatiu no està capacitada per a ser professor o professora, per tant uns nivells baixos de participació informada a les discussions de grup i de classe és causa de no superació del mòdul específic.

Competència comunicativa en llengua meta

L'assoliment per part dels estudiants dels objectius relacionats amb la competència comunicativa i interactiva docent en llengua meta és un criteri present en totes les tasques d'avaluació que es demanin en aquesta llengua. El punt de partida mínim és un C1 del MECR. És a dir, en finalitzar el curs els estudiants han de demostrar haver assolit un C1 en tota mena de situacions relacionades amb la docència de i en llengua meta.

Autoregulació

Assistència, participació activa, compliment de terminis, aportacions al treball de grup i utilització habitual de la llengua meta per a totes les finalitats són criteris d'avaluació transversals a tot el mòdul específic. S'espera dels estudiants -professores i professors en un futur molt proper- una autoregulació eficient pel que fa a aquests requisits.

Càlcul de la qualificació final del mòdul

Per a aprovar el mòdul específic cal haver aprovat totes i cadascuna de les tres assignatures que componen el mòdul específic. Un cop assolit aquest requisit, la qualificació final del mòdul específic és el resultat de calcular la mitjana ponderada de cadascuna de les tres assignatures que l'integren. El pes ponderat de cada assignatura és el següent:

Assignatura	Pes ponderat
Ensenyament i aprenentatge	33,34 %
Innovació i recerca	22,22 %
Complements de formació	44,44 %

Avaluació de les assignatures que componen el mòdul

El professorat de cada assignatura explicitarà en el seu programa les tasques i criteris d'avaluació a l'inici de les seves classes. Per regla general, la qualificació final de cada assignatura és la mitjana ponderada obtinguda a partir de totes les tasques d'avaluació de l'assignatura.

Casos on no s'aplica la regla anterior

1. En el cas que les qualificacions obtingudes en tasques d'avaluació individual siguin significativament més baixes que les obtingudes en tasques de treball de grup, la mitjana no serà automàtica i s'exigirà de l'estudiant evidències que documentin la quantitat i qualitat les seves aportacions al treball de grup.
2. A l'assignatura *Complements de formació* l'estudiant haurà d'acreditat una competència comunicativa mínima de C1 en llengua meta. En cas contrari, la qualificació final serà de "suspès", siguin quines siguin les qualificacions obtingudes a les diferents tasques.
3. A les assignatures *Ensenyament i aprenentatge* i *Innovació i recerca* l'estudiant ha d'acreditat competència interactiva docent suficient per a gestionar un aula de secundària i EOI i qualsevol activitat d'aula en llengua meta de manera fluïda, correcta i entenedora, des del començament fins al final d'una hora classe. En cas contrari, la qualificació final serà de "suspès", siguin quines siguin les qualificacions obtingudes a les diferents tasques.

Tal com ha quedat establert en paràgrafs anteriors, perquè s'apliqui el càlcul de mitjana ponderada també cal haver complert amb els requisits d'assistència, lectures, treball personal i de grup fora de classe, terminis, participació i competència comunicativa en llengua meta.

Còpia i plagi

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delicte que serà sancionat amb la nota "zero". En cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat qui s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes.

Es considera "còpia" un treball que reproduïx totalment o en gran part del treball d'un altre company o companya. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor -sigui publicat en paper o en forma digital a Internet- com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts.

Enllaç a documentació del web de la UAB sobre el plagi:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Reclamacions

Les reclamacions per les qualificacions atorgades a les diferents tasques d'avaluació es formularan per escrit segons model d'imprès que es facilitarà oportunament.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'aplicació pràctica	15	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Participació en debats, exposicions orals i tasques a l'aula i en les plataformes digitals. Autoavaluació, coavaluació i avaluació pel docent.	30	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Proves de progrés	15	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Treballs acadèmics i projectes. Informes escrits.	40	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,

Bibliografia

Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en didàctica de llengües estrangeres.

Ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura estrangera

Abbot, G. et al. (1981). The Teaching of English as an international language. Collins.

Abdelgaber, S. & Medioni, M-A. (ccords.) (2009). Enseigner les langues vivantes avec le cadre européen, Cahiers pédagogiques, collection hors-série numériques, 18.

Allwright, D. y Bailey, K. (1991). Focus on the language classroom. Cambridge: Cambridge University Press.

Appel, J. (1995). Diary of a Language Teacher Oxford. Heinemann.

Arter, J.A. i Spandel, V. (1992). Using portfolios of student work in instruction and assessment. Educational measurement: Issues and practice, Spring (1992): pp 36-44.

Bailey, K. (2005). Speaking. New York: McGraw Hill.

Baker, C. and Jones, S.P. (Eds.). (1988). Encyclopedia of bilingualism and bilingual education ; [Clevendon: Multilingual Matters.

Bentley, K. (2007). STT: Student Talking Time. How can teachers develop learners' communication skills in a Secondary School CLIL programme?", en Revista Española de Lingüística Aplicada, Vol. Extra 1: 129-140.

Bonk, C. J., & Cunningham, D. (1998). Searching for constructivist learner-centered and sociocultural components for collaborative educational learning Tools. In C. J. Bonk & K. S. King (Eds.). Electronic collaborators: Learner-centered technologies for literacy, apprenticeship, and discourse (pp. 25-50). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Brown, H.D. (2000). Principles of language learning and teaching. New York: Longman.

Bygate, M. (1987). Speaking Oxford University Press.

Cambra Griné, M. (2003). Une approche ethnographique de la classe de langue. Paris: Didier.

Cambra, M. & Nussbaum, L. (1997). Gestion des langues en classe de LE. Le poids des représentations des enseignants, Etudes de Linguistique Appliquée, 108: 423-432 .

Cameron, L. (2001). Teaching languages to young learners. Cambridge: Cambridge University Press.

Canale, M. (1983). From communicative competence to communicative F. Language Pedagogy a Richards, J. i Schmidt, R.(Eds.). Language Communication. New York. Longman.

Carton, Francis & Piley, P. (eds.) (2003). Vers une compétence plurilingue. Numéro spécial de Le Français dans le Monde.

Conseil de l'Europe /Council of Europe (2001). Les langues vivantes : apprendre, enseigner, évaluer. Un cadre européen commun de référence. Strasbourg. Conseil de l'Europe.

Conseil de l'Europe /Council of Europe (1992). European Charter for Regional or Minority Languages

(ECRML). CETS 148. Strasbourg, 5.XI. (1992). Disponible en: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/html/148.htm>. Consultado el 13 de septiembre de 2011.

Cassany, D (2006). Llegir des de la comunitat. A: Rere les línies sobre la lectura contemporània, Barcelona : Empúries. Versión en castellano: Leer desde la comunidad. En: Tras las líneas. Barcelona, Anagrama: 21-46.

Cassany, D. (2006). Tras las líneas. Barcelona: Anagrama. Versió en català (2006). Rere les línies. Empúries.

Cassany, D. (2002). El portafolio europeo de lenguas. Aula, 117: 13-17.

Celce-Muria M. (2001). Teaching English as a Second or Foreign Language. Boston: Heinle & Heinle / Thomson Learning.

Cenoz, J. (2009). Basque Educational Research from an International Perspective. XXX: Multilingual Matters.

Cenoz, J. (2011). El plurilingüismo en el contexto escolar: diversidad lingüística, competencia plurilingüe y tipología. . In: Escobar Urmeneta & Nussbaum (Eds).Aprender en una altra llengua / Aprender en otra lengua. Servei de publicacions de la UAB:17-34.

CLIL-SI (2006). Rainforests. Secuencia Didáctica para el aula AICLE inclusiva. Material didáctico disponible en: <http://grupsderecerca.uab.cat/clilsi/>. Last visit 07/09/2011.

CLIL-SI (2011). Content-Rich and CLIL Planning Template. In: Escobar Urmeneta, C. (coord.). (2011).

COE (2005). Política lingüística del Consell d'Europa En: Plurilingual education in Europe. Strasbourg: Council of Europe: 6-8. Disponible en: www.coe.int.

Colomer, T. & Camps, A. (1991). Ensenyara llegir, ensenyar a comprendre. Barcelona: Rosa Sensat /Edicions 62.

Cots, J.M. & Nussbaum, L. (Eds.). (2002). Pensar lo dicho. La reflexión sobre la lengua y la comunicación en el aprendizaje de lenguas. Lérida. Milenium.

Crandall, J. (1993). Content-Centered Learning in the United States", en Annual Review of Applied Linguistics, 13: 111-126.

Crandall, J. (Ed.). (1992).ESL Through Content Area Instruction: Mathematics, Science, Social Studies. NY. Prentice-Hall/Regents.

Crystal, D. (1987)The Cambridge Enciclopaedia of language. Cambridge University Press.

Crystal, D. (1995)The Cambridge Enciclopaedia of the English language. Cambridge University Press.

Dalton-Puffer, C. (2007). Discourse in Content and Language Integrated Learning. Amsterdam: John Benjamins.

Dalton-Puffer, C. (2011). Explaining: a central discourse function for CLIL instruction, en C. Escobar Urmeneta; L. Nussbaum (coords.): Aprender en una altra llengua / Learning through another language / Aprender en otra lengua, pp. 1 (19-140. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona: 1 (19-140.

Dalton-Puffer, C.; Nikula, T.; Smit, U. (2010). Language use and language learning in CLIL classrooms. Amsterdam: John Benjamins.

De Pietro, J.-F.; Matthey, M.; Py, B. (1989). Acquisition et contrat didactique: les séquences potentiellement

acquisitionnelles dans la conversation exolingue", en D. Weil; H. Fougier (eds.): Actes du troisième Colloque Régional de Linguistique, pp. 99-1 (19. Strasbourg: Université des Sciences Humaines et Université Louis Pasteur.

Defays, J-M. (2003). Le français langue étrangère et seconde. Liège. Mardaga.

Departament d'Educació (2004). Pla per a la llengua i la cohesió social (LIC). Disponible en http://www.xtec.es/lic/intro/documenta/annex1_placomunitat.pdf.

Departament d'Educació (2007). Currículum educació secundària obligatòria. Àmbit de llengües - Decret 143/2007 DOGC núm. 4915. Annex 2. Disponible a: <http://www.gencat.cat/diari/4915/07176092.htm>

Departament d'Educació (2008). Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat. Disponible a: http://www.gencat.net/eadop/imatges/5183/08_190087.pdf

Doff, A. (1988). Teach English. Cambridge: Cambridge University Press.

Dooly, M. (2007). Joining Forces: Promoting Metalinguistic Awareness through Computer Supported Collaborative Learning. *Language Awareness*, 16 (1):57-74.

Dooly, M. (2007). Choosing the appropriate communication tools for an on-line exchange. In R. O'Dowd (Ed.). *On-line intercultural exchange: An introduction for foreign language teachers* (pp. 213-236). Cleverdon: Multilingual Matters.

Dooly, M. (2008). Understanding the Many Steps for Effective Collaborative Language Learning *Language Learning Journal*, 36(1): 95-78.

Dooly, M. (2009). New competencies in a new era? Examining the impact of a teacher training project. *ReCALL* 21(3), 352-369.

Dooly, M. (2010). Obrim l'aula per internacionalitzar l'escola. *Perspectiva Escolar*, 357: 61-66.

Dooly, M. (2010). The teacher 2.0. In S. Guth & F. Helm (eds). *Telecollaboration 2.0: Language, Literacies and Intercultural Learning in the 21st Century*, pp. 277-303. Bern: Peter Lang.

Dooly, M. (2010). Their hopes and fears: A catalyst for project-based language learning. In M. Dooly (ed). *Their hopes, fears and reality: Working with children and youth for the future*, pp. 105-140. Bern: Peter Lang.

Dooly, M. (2011). Divergent perceptions of telecollaborative language learning tasks: Tasks-as-workplan vs. task-as-process. *Language Learning & Technology*, 15(2): 69-91.

Dooly, M. & D. Eastment (eds.). (2008). How we're going about it. Teachers' voices on innovative approaches to teaching and learning languages. Newcastle upon Tyne. Cambridge Scholars Publishing.

Dooly, M., & Ellermann, C. (2008). Engaging young learners in on-line intercultural learning: The MICaLL project. In M. Dooly & D. Eastment (Eds.). *How we are going about it? Teacher's voices on innovative approaches to teaching and learning languages* (pp. 177-186). New Castle: Cambridge Scholars Publishing.

Dooly, M., Masats, D., Müller-Hartmann, A., & Caballero de Rodas, B. (inprint). Building effective, dynamic online partnerships. In M. Dooly (Ed.). *MICaLL Handbook* (pp. 45-76). Bern: Peter Lang.

Duffy, G.(1998). Teaching and the balancing of round stones, en *Phi Delta Kappan*, 79(10): 777-80.

Echevarría, J.A., Vogt, ME. & Short, D.J. (2010). Making content comprehensible for secondary English learners : the SIOP model. Boston (Mass.). [etc.] : Allyn & Bacon, cop.

Echevarría, J.A., Vogt, ME. & Short, D.J. (2010). Making content comprehensible for secondary English learners : the SIOP model. Boston (Mass.). [etc.] : Allyn & Bacon, cop.

Echevarría, Jana; MaryEllen Vogt, Deborah J. Short (2009). Making content comprehensible for elementary English Learners : the SIOP model / Jana Echevarría, Boston (Mass.). [etc.] : Allyn & Bacon.

Escobar Urmeneta, C. (1999). El papel de la auto-evaluación como mecanismo regulador de la discusión por parejas, Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura, (20: 61-73.

Escobar Urmeneta, C. (2009). Seis preguntas en torno a los programas que integran el aprendizaje de contenidos y lenguas. En: Tema del mes: Aprender en ingles. Cuadernos de Pedagogía, 394. Releasingdate: Noviembre (2009).

Escobar Urmeneta, C. (2009). ¿Por qué no te callas? o Avaluar, Ensenyar i Aprendre Comunicació Oral a l'educació secundària. In: Articles de didàctica de la llengua: 47:99-111.

Escobar Urmeneta, C. (2000). Recerca-acció a l'aula de llengua estrangera: el portafoli oral. In Camps & Cambra, M. (ed.). Recerca i formació en didàctica de la llengua. Barcelona: Graó: 143-158. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>.

Escobar Urmeneta, C. (2002). Promoting and Assessing Oral Interaction in the Classroom: The Oral Portfolio. In: Escobar & Hasselgreen : Assessing Secondary students' interaction : opening paths for a better learning. Barcelona : APAC. Barcelona: APAC Monographs.

Escobar Urmeneta, C. (2004). Para aprender a hablar hay que querer decir algo. In: Glosas Didácticas, 12. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>.

Escobar Urmeneta, C. (2004). ¿Qué quiere decir un siete? In: AULA de innovación educativa, 129: 33-38.

Escobar Urmeneta, C. (2006). Descriptors de competències i estudiants de secundària: una relació difícil? In: Articles de didàctica de la llengua, 39: 17-33.

Escobar Urmeneta, C. (2006). Una propuesta PEL de evaluación criterial para la educación secundaria. En: Cassany, D. (Ed.). Portfolio Europeo de las Lenguas de secundaria y su aplicación en el aula. Madrid: Instituto Superior de Formación del Profesorado del MEC de España: 77-108.

Escobar Urmeneta, C. (2008). Talking English to learn Science. A CLIL experience in Barcelona. In: Dooly, M. (ed.). (2008). How we're going about it.' Teachers' voices on innovative approaches to teaching and learning languages. Cambridge. Cambridge Scholar Press: 154-169.

Escobar Urmeneta, C. (2009). Cuando la lengua de la escuela es diferente de la lengua familiar", en Monográfico Aprender en ingles", en Cuadernos de Pedagogía, 395: 46-51.

Escobar Urmeneta, C. (2011). Colaboración interdisciplinar, Partenariado y Centros de Formación Docente: Tres ejes para sustentar la formación del profesorado AICLE", en C. Escobar Urmeneta; L. Nussbaum (coords.): Aprender en una altra llengua / Learning through another language / Aprender en otra lengua, pp. (203-230. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Escobar Urmeneta, C. (coor.). (2011). Learning English in Content-Rich Classrooms. Content-Rich units designed by Student-Teachers, in partnership with Professional Development Schools. [CD-ROM] CLIL-SI, Bellaterra (Barcelona). Disponible en: <http://grupsderecerca.uab.cat/clisi/content/publications>. Last visit 07/09/2011.

Escobar Urmeneta, C. (2011). Colaboración interdisciplinar, Partenariado y Centros de Formación Docente: Tres ejes para sustentar la formación del profesorado AICLE. In: Escobar Urmeneta & Nussbaum (Eds). Aprender en una altra llengua / Aprender en otra lengua. Servei de publicacions de la UAB:203-230.

Escobar Urmeneta, C. (coor.). (Forthcoming). Content-Rich Language Learning. APAC of News. Disponible en: <http://grupsderecerca.uab.cat/clisi/content/publications>.

Escobar Urmeneta, C. & Evnitskaya, N., (2011). La corrección de ejercicios es una buena ocasión para aprender ciencias e inglés. True or false? Conversaciones de clase exitosas en contextos 'AICLE'. XII Congreso Internacional SEDLL. Granada, 30th November-2nd December (2011).

Escobar Urmeneta, C.; Evnitskaya, N. (en preparació). 'Do you know Actimel?' The adaptive nature of science explanations in a CLIL classroom".

Escobar Urmeneta, C. & Nussbaum, L. (2000). Pair work discussion and language learning in secondary education. En APAC of News 39: 23-25. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>.

Escobar Urmeneta, C. & Nussbaum, L. (2008). Tasques d'intercanvi de informació i processos d'aprenentatge en l'aula AICLE. In: Camps i Milian: (coord.). (2008). Mirades i veus. Investigacions sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües. Barcelona: Editorial Graó: 167-187. ISBN: 978-84-7827-525-0. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>.

Escobar Urmeneta, C. & Sánchez Sola, A. (2009). Language Learning through Tasks in a CLIL Science Classroom. In: Porta Linguarum 11: 65-83. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>

Escobar Urmeneta, C.; Evnitskaya, N.; Moore, E.; Patiño, A. (eds.).(2011). *AICLE - CLIL - EMILE. Educació plurilingüe: Experiències, research & polítiques*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Escobar Urmeneta, C.; Nussbaum, L. (2008). Tareas de intercambio de información y procesos de aprendizaje en el aula AICLE", en A. Camps; M. Milian (coords.): Miradas y voces. Investigaciones sobre la educación lingüística y literaria en entornos plurilingües, pp. 159-178. Barcelona: Graó.

Escobar, C. & Nussbaum, L. (2010). Politiques, pratiques et perspectives de l'éducation linguistique en Espagne, Sociolinguística, 24: 120-133.

Eurydice (2005). Content and Language Integrated Learning (CLIL). at School in Europe". Disponible en: http://www.aulaintercultural.org/article.php3?id_article=1652. Consultado el (20 de agosto de (2011).

Evnitskaya, N. (2011). 'Cro-Magnon' is out, 'Homo sapiens sapiens' is in: learning about our ancestors, learning about ourselves in the english classroom. Paper to be presented in XII Congreso Internacional SEDLL. Granada, 30th November-2nd December (2011).

Evnitskaya, N. & Aceros, J.C.. (2008). "We are a good team": el contrato didáctico en parejas de aprendices de lengua extranjera. Revista Española de Lingüística Aplicada. 21: 45-70.

Evnitskaya, N.; Morton T. (2011). Knowledge construction, meaning-making and interaction in CLIL science classroom communities of practice", en *Language and Education*, 25(2): 109-127.

Fleming, P. (2004). Becoming a Secondary School Teacher. London: David Fulton Publishers.

Freire, P. & Macedo, D. (1987). Literacy: Reading the word and the world. South Hadley, MA: Bergin & Garvey.

Gajo, L. (2007). Linguistic Knowledge and Subject Knowledge: How Does Bilingualism Contribute to Subject Development? In: The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism 10/5: 563-581.

Gajo, L. & Mondada, L. (2000). Interactions en contexte. Fribourg. Presses Universitaires Fribourg Suisse.

Gajo, L. (2001). Immersion, bilinguisme et interaction en classe. Paris : Didier, coll. LAL.

Gajo, L. (2005). Le français langue seconde d'enseignement : choix de modèles, de langues et de disciplines. In Lallement, F., P., Martinez, P. et V., Spaëth (éds). Français langue d'enseignement, vers une didactique comparative. Le français dans le monde, no spécial, janvier 2005.

Gajo, L. (2006). Types de savoirs dans l'enseignement bilingue: problématique, opacité, densité. *Education et sociétés plurilingues* 20, 75-87.

Generalitat de Catalunya (2005). Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana (2005-2007). Revisió i nou impuls de l'Acord Estratègic (2008-2011). Disponible en: <http://www.acordestrategic.cat/acord/index.html>

Generalitat de Catalunya (2005). Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

Generalitat de Catalunya (2008). Revisió i nou impuls del Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana (2008-2011, signat PEL Govern de Catalunya, organitzacions empresarials i les organitzacions sindicals.

Groupe Français d'Education Nouvelle (GFEN). (2002). Réussir en langues. Lyon. Chronique Sociale.

Guasch, O. (2001). L'escriptura en segones llengües. Barcelona. Graó.

Hamer, J. (1998). How to Teach English. Harlow: Longman.

Hargreaves, A. (1999). Four perspectives on classroom assessment reform. Barcelona, APAC monographs, 3. .

Hart, C. (2005). Doing your masters dissertation: realizing your potential as a social scientist. London. SAGE.

Hsieh, H.-F.; Shannon, S. E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis", en *Qualitative Health Research*, 15(9): 1277-1288.

Junta de Andalucía (2005). Plan de Fomento del Plurilingüismo en Andalucía", en BOJA nº 65, de 5 de abril de (2005).

Kagan, S. (1995). Dimensions of Cooperative Classroom Structures. In *Learning to Cooperate, Cooperate to Learn*, ed. Robert Slavin, Shlomo Sharan, Spencer Kagan, Rachel Hertz Lazarowitz, Clark Web and Richard Schmuck, 67-96. New York, Plenum Press.

Kitao, K. (2002). Web-based students' projects: Teaching awareness of culture and writing. In S. Petersen & M. Kruse (Eds.). *The changing face of CALL: Emerging technologies, emerging pedagogies. Proceedings of the 6th Annual JALT CALL SIG Conference*, Gunma, Japan, 26-27 May (2001 (pp.51-57). Gunma, Japan: Kanto Gakuen University.

Kyriacou, C. (1991). *Essential teaching skills*. London: Stanley Thornes.

Larsen-Freeman, D. (1986). *Techniques and principles in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Lasagabaster, D.; Ruiz de Zarobe, Y. (2010). *CLIL in Spain: Implementation, Results and Teacher Training*. Newcastle, UK: Cambridge Scholars Publishing.

Lightbown, P. i Espada, N.: (2006). *How Languages are Learned*. Oxford: Oxford University Press. (Revised Edition).

Llinares, A.; Morton, T.; Whittaker, R. (próxima aparición). *The Role of Language in CLIL*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lobo, M.J. & Subirà, P. (2011). *Top Deck 2*. Oxford. Macmillan Publishers Ltd.

Lorenzo, F.; Casal, S.; Moore, P. (2010). *The Effects of Content and Language Integrated Learning in*

European Education: Key Findings from the Andalusian Bilingual Sections Evaluation Project", en *Applied Linguistics*, 31(3): 418-442.

Lyster, R. (1998). Negotiation of form, recasts and explicit correction in relation to error types and learner repair in immersion classrooms. *A Language Learning* 48:2:183-218.

Makof, J. & Duncan, L. (1990). *A world of display. Topics across-the-curriculum for children aged five to nine.* Twickenham, Bellair Publications.

Maley, A. (2000). *The Language Teacher's Voice.* Oxford: Heinemann.

Márquez, C. i Prat, À. (2005). Leer en clase de ciencias. *A: Enseñanza de las ciencias*, 23(3): 431-440.

Masats, D., Noguerol, A., Prat, A. y Vilà, N. (2002). Recursos para el desarrollo de la conciencia lingüística a Josep Maria Cots i Luci Nussbaum (eds.). *Pensar lo dicho: la reflexión sobre la lengua y la comunicación en la enseñanza de lenguas.* Lleida: Editorial Milenio. pp. 137-151.

Masats, D., Nussbaum, L. i Unamuno, V. (2007). When activity shapes the repertoire of second language learners, L. Roberts et al (eds). *EUROSLA Yearbook (selected papers of EUROSLA 16 and 15 conferences).* Amsterdam: John Benjamins pp. 122-147. ISBN 4-7827-453-7.

Maurer, B. (2011). *Enseignement des langues et construction européenne.* Paris, Editions des Archives contemporaines.

Mercer, N. (2000). *Words and Minds: How We Use Language to Think Together.* Routledge. Versión en castellano disponible.

Mercer, N. (1995). *The Guided Construction of Knowledge: Talk Amongst Teachers and Learners.* Clevedon: Multilingual Matters. Versión en español de (1997).

Mercer, N. (Coor). *Thinking Toghether Project.* Disponible en: <http://thinkingtogether.educ.cam.ac.uk/> Last visit: 30/08/2011.

Mercer, N.; Swann, J. (eds.). (1996). *Learning English development and diversity.* Abingdon: Routledge.

Ministerio de Educación y Cultura (2000). ORDEN de 5 de abril de (2000 por la que se prueba el Currículo Integrado para la Educación Infantil y la Educación Primaria previsto en el Convenio entre el Ministerio de Educación y Cultura y el Consejo Británico en España", en BOE nº 105, de 2 de mayo de (2000). Disponible en <http://www.boe.es/boe/dias/2000/05/02/pdfs/A16748-16754.pdf>. Consultado el 30 de agosto de (2011).

Mohan, B. (1986). *Language and content.* Reading, MA: Addison Wesley.

Moore, E. & Nussbaum, L. (2011). Què aporta l'anàlisi conversacional a la comprensió de les situacions d'AICLE, a C. Escobar, i L. Nussbaum (coords.), *Aprender en una altra llengua.* Bellaterra. Servei de publicacions de la UAB: 91-115.

Moskowitz, G. (1978). *Caring and Sharing in the foreign language Class.* Cambridge: Newbury House.

Muñoz, C. (ed.). (2007). *Models and practice in CLIL practice*, en *Revista Española de Lingüística Aplicada*, Número Extraordinario 1.

Nikula, T. (2005). English as an object and tool of study in classrooms: Interactional effects and pragmatic implications", en *Linguistics and Education*, 16: 27-58.

Nunan, D. (1987). Communicative language teaching: making it work", en *ELT Journal*, 42(1): 136-145.

Nussbaum, L. (1995). Observación de los usos orales en el aula y reflexión metacomunicativa, *Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura*, 3: 33- 41

Nussbaum, L. (1991). La lengua materna en clase de lengua extranjera: entre la ayuda y el obstáculo, *Signos*, 4: 36-47.

Nussbaum, L. (1999). La discusión como género discursivo y como instrumentodidáctico, *Textos de didáctica de la lengua y de la literatura*, (20).

Nussbaum, L. (2001). El discurso en el aula de lengua extranjera, a L. Nussbaum, L. i M. Bernaus, *Didáctica de las lenguas extranjeras en la Educación Secundaria Obligatoria*. Madrid: Síntesis, 137-172.

Nussbaum, L. (2002). La interacción entre aprendices en clase de lengua extranjera, de Mejía, A-M y Oviedo, R-N. (Eds.): *Nuevos caminos en educación bilingüe en Colombia*, Cali: Universidad del Valle, 71-92.

Nussbaum, L. (2003). De cómo aprender lenguas y contenidos curriculares actuando, *Aula de Innovación educativa*, 129: (20-23).

Nussbaum, L. (2006). La transcripción de la interacción en contextos de contacto y de aprendizaje de lenguas, a Y. Bürki i E. De Steffani (eds.), *Transcriptio*. Berna. Peter Lang.

Nussbaum, L. (2009). Integrar lengua y contenidos, *Cuadernos de pedagogía*, 395, 56-58.

Nussbaum, L. et al. (2006). Una lingüística interactivista de la enseñanza y el aprendizaje de lenguas. A: Camps, A. *Diálogo i investigación en las aulas*. Barcelona: Graó.

Nussbaum, L. & Bernaus, M. (2001). *Didáctica de la lengua extranjera en la ESO*. Madrid. Síntesis.

Nussbaum, L. i Rocha, P. (2008). L'organisation sociale de l'apprentissage dans une approche par projet, *Babylonia*, 3, 52-55.

Nussbaum, L. i Tusón, A. (1996). El aula como espacio cultural y discursivo, *Signos*, 17, 14- 22 .

Nussbaum, L. i Unamuno, V. (2000). Fluidité et complexité dans la construction du discours entre apprenants de langues étrangères, *Acquisition et Interaction en Langue Etrangère*, 12: 27-49.

Nussbaum, L. i Unamuno, V. (2001). Sociolinguistique de la communication entre apprenants, Castelotti, V. (ed.): *D'une langue à d'autres*. Rouen. Presses Universitaires de Rouen, pp. 59-80.

Nussbaum, L. i Unamuno, V. (2005). Pràctiques interactives entre aprenents de llengües segones i estrangeres, *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, 37.

Nussbaum, L. i Unamuno, V. (2006). Usos i competències multilingües entre escolars d'origen immigrant. Bellaterra, Servei de publicacions Universitat Autònoma de Barcelona.

Oxford, R. (1990). *Language learning strategies: what every teacher should know*. Rowley, Newbury house.

Pallarés, O. & Antorán, A. & Julià. M. (2007). A How to..." Guide to Drawing Up a course Plan for the Oposicions. Part Two. In: *APAC Magazine*. 62: 53-59

Pallarés, O. & Antorán, A. & Julià. M. (2007). Designing a Syllabus for Oposicions. In: *The Macmillan Magazine*. 14: 11

Pallarés, O. & Petit, C. (2009). Cómo integrar matemáticas e inglés para conseguir nuevos objetivos comunes: una experiencia AICLE en secundaria. In: *Cuadernos de Pedagogía*, 395. (Releasing date: november (2009).

Pérez-Vidal, C.; Juan-Garau, M. (próxima aparición). Trilingual primary education in Catalonia", en A.M.J. Riemersma; S. de Vries (eds.): *Some developments with regard to the provisions of trilingual primary education in minority*.

Perrenoud, P. (2004). Diez nuevas competencias para enseñar: invitación al viaje. Barcelona : Graó.

Plimpton, G. (1985). How to make a speech. En: Fuess, B.S. (Ed.). How to use the power of the printed world. Dombledy-Ramdom House. Reproducido en Lee, L. y Gundersen, E. (2001):Select Readings. Oxford: Oxford University Press:58-69.

Prodromou, L. (1992). Mixed Ability Classes London: Macmillan.

Richards, J.C. y Lockhart, (1994). Reflective Teaching in Second Language Classroom. Cambridge: Cambridge University Press. Edición en castellano: (1998): Estrategias de reflexión sobre la enseñanza de idiomas. Cambridge. Cambridge University Press.

Robert, J-P. (2002). Dictionnaire pratique de didactique du FLE. Paris. OPHRYS.

Rodríguez, R. i Morales, G. (1998). El trabajo en grupo. Oxford. Oxford University Press.

Roquet, M., Escobar, C. & Cuscó, I. (2004). Is it possible to teach history in english to students with a limited command of the Language? Euroclit. Disponible en: <http://gent.uab.cat/cristinaescobar>.

Rost, M. (1990). Listening in Language Learning. Londres. Longman.

Rué y Domingo, J. (1991). El treball cooperatiu. L'organització social de l'ensenyament i l'aprenentatge. Barcelona: Barcanova.

Sacks, H.; Schegloff, E. A.; Jefferson, G. (1978). "A Simplest Systematics for the Organization of Turn-Taking for Conversation", en J. Schenkein (ed.): Studies in the Organization of Conversational Interaction, pp. 7-57. New York: Academic Press.

Sakamoto, N. (1982). Conversational ball games En: Sakamoto, N. and Naotsuka, R. : Polite Fictions. Reproducido en Lee, L. i Gundersen, E. (2001):Select Readings. Oxford: Oxford University Press: :156-167.

Salaberri, S. (Ed.). (1999). Lingüística Aplicada a la Enseñanza de Lenguas Extranjeras. Almería: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Almería.

Sánchez, A. (2005). Las tareas de comunicación por ordenador en la clase de lengua: estrategias comunicativas y negociación de significado. A: Casanovas et al. (Eds.): Las TIC en la formación del profesorado. La perspectiva de las didácticas específicas. Lleida: Publicacions de la Universitat de Lleida.

Sánchez, A. (2006). El uso de plataformas telemáticas en las clases presenciales de lengua: el Internet Classroom Assistant (ICA). A: Entorn col.laboratiu per aprendre: comunitats virtuals d'aprenentatge. Barcelona: Espiral: 110-115. Publicació en CD.

Scrivener, J. (1994). Learning teaching. Oxford: Macmillan Heinemann.

Scrivener, J. (2007). Learning Teaching. Macmillan Books for Teachers.

Servei de llengua catalana (1996). Vocabulari de pedagogia i didàctica castellà, català Llengües estrangeres. Disponible a: <http://www.ub.es/slc/terms/Didact.pdf>

Sherman, J. (1994). Feedback. Oxford: Oxford University Press.

Short, D. J., Vogt, ME. & Echevarría, J.A. (2011). The SIOP model for teaching science to English Learners . Boston, Mass. : Pearson, cop. (with contributions by Amy Ditton, Hope Austin-Phillips).

Short, D.J., Vogt, ME. & Echevarría, J.A . (2011). The SIOP model for teaching history-social studies to English learners; (with contributions by Robin Liten-Tejada, John Seidlitz. Boston (Mass.). : Pearson.

- Sinclair, J. McH. & Coulthard, R. M. (1975). *Towards an Analysis of Discourse: The English Used by Teachers and Pupils*. Oxford: Oxford University Press.
- Skehan, P. (1998). Task-based Instruction. En: *Annual Review of Applied Linguistics*, nº18, p. 268-286.
- Smit, U. (2010). *English as a lingua franca in the classroom. A discourse pragmatic ethnography*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Snow, M., Met, M., Genesee, F. (1989). A Conceptual Framework for the Integration of Language and Content in Second/Foreign Language Instruction. *TESOL Quarterly* 23/2, (201-217).
- Stanley, J. (1992). Coaching Student Writers to Be Effective Peer Evaluators. In Nunan, D. *Collaborative Language Learning*. Cambridge. Cambridge University Press.
- Swain, M. (1995). Three functions of output in second language learning, en G. Cook; B. Seidelhofer (eds.): *Principle and Practice in Applied Linguistics: Studies in Honor of H. G. Widdowson*, pp. 125-144. Oxford: Oxford University Press.
- Thornbury, S. (1996). Teachers research teacher talk, en *ELT Journal*, 50(4): 279-289.
- Thornbury, S. (2001). *Uncovering grammar*. Oxford: Macmillan-Heinemann.
- Tomlinson, C., (2003). *Fulfilling the Promise of the Differentiated Classroom: Strategies and Tools for Responsive Teaching*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Tsui, A. (1995). *Classroom Interaction*. London. Penguin.
- Tusón, A. (1997). *Anàlisi de la conversa*. Barcelona: Empúries. Versión en castellano: *Análisis de la conversación*. Barcelona. Ariel: 17-30.
- van Lier, L. (1988). *The classroom and the language learner*. London: Longman.
- van Lier, L. (1996). *Interaction in the Language Curriculum: Awareness, Autonomy and Authenticity*. Essex: Pearson Education Ltd.
- van Lier, L. (1998). The relationship between consciousness, interaction and language learning. En: *Language awareness*, 7/2&3: 125-145.
- VV.AA. (2006). *Las lenguas extranjeras en el aula. Reflexiones y propuestas*. Graó.
- Wajnryb, R. (1992). *Classroom observation tasks*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Walsh, S. (2011). *Exploring classroom discourse: language in action*. London ; New York : Routledge.
- Weiss, F. (2002). *Jouer, communiquer, apprendre*. Paris. Hachette. WITTE, Anne E. (2002). *Le cours de langues interactif: outils et méthodes*. Paris. Ellipses.
- Wood. D.; Bruner J. S.; Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving , en *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 17(2): 89-100.
- Wright, T. (1987). *Roles of teachers and learners*. Oxford. Oxford University Press.

Complements de formació

- Avery, P. and S. Ehrlich (1992) *Teaching American English Pronunciation*. Oxford: Oxford University Press.
- Brumfit, C. J., and R. Carter (eds.) (1986) *Literature and Language Teaching*. Oxford: Oxford University

Press.

Carter, R. and J. McRae (eds.) (1996) *Language, Literature and the Learner: Creative Classroom Practice*. Harlow: Longman, 1996.

Celce-Murcia, M., D. Brinton and J. M. Goodwin (1996) *Teaching Pronunciation: A Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages*. New York: Cambridge University Press.

Collie, J. and S. Slater (1987) *Literature in the Language Classroom: A Resource Book of Ideas and Activities*. Cambridge: Cambridge University Press.

Cruttenden, A (2001) *Gimson's Pronunciation of English* (6th Edition). Oxford: Oxford University Press.

Fraser, H (2001) *Teaching Pronunciation: A Handbook for Teachers and Trainers*. (<http://www.personal.une.edu.au/~hfraser/documents/HFHandbook.pdf>)

Hancock, M. (2003) *English Pronunciation in Use*. Cambridge University Press.

Hewings, M. (2004) *Pronunciation Practice Activities: A Resource Book for Teaching English Pronunciation*. New York: Cambridge University Press.

Kachru, B. (1990) World Englishes and applied linguistics. *World Englishes* 9(1):3-20.

Kachru, B., Y. Kachru and C. Nelson (eds.) (2006) *The Handbook of World Englishes*. London: Blackwell.

Kenworthy, J. (1990) *Teaching English Pronunciation*. Longman Handbooks for Language Teachers. New York: Longman.

Lazar, G. (1993) *Literature and Language Teaching: a Guide for Teachers and Trainers*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lippi-Green, R. (1997) *English with an Accent: Language, Ideology and Discrimination in the United States*. London: Routledge.

Llurda, E. (ed.) (2005) *Non-Native Language Teachers: Perceptions, Challenges and Contributions to the Profession*. New York: Springer.

Parkinson, B. and H. R. Thomas (2000) *Teaching Literature in a Second language* Edinburgh: Edinburgh University Press.

Pennycook, A. (1998) *English and the Discourses of Colonialism*. London: Routledge.

Pennycook, A. (2001) *Critical Applied Linguistics: An Introduction*. Mahwah (NJ): Lawrence Erlbaum.

Pennycook, A. (2007) *Global Englishes and Transcultural Flows*. London: Routledge.

Phillipson, R. (1992) *Linguistic Imperialism*. Oxford: Oxford University Press.

Short, M. (1998) *Reading, Analysing and Teaching Literature*. Harlow: Longman.

Enllaços web:

<http://www.soundsofenglish.org/>

<http://www.phon.ucl.ac.uk/resource/>

<http://www.uiowa.edu/~acadtech/phonetics/>

<http://accent.gmu.edu/> (speech accent archive)